

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 9/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntalain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä toukokuuta 2012 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kuntalain muuttamisesta (HE 24/2012 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Eeva Mäenpää, valtiovarainministeriö
- kehittämisspäällikkö Anneli Heinonen, Suomen Kuntaliitto
- lakiasiain johtaja Arto Sulonen, Suomen Kuntaliitto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— sosiaali- ja terveysministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan kuntalakiin lisättäväksi säännökset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kunnassa ja kuntakonsernissa. Lisäksi kunnan ja kuntayhtymän toimintakertomusta ja tilinpäätöstä koskevia säännöksiä täydennettäisiin siten, että rahoitusta ja tulevaa taloudellista kehitystä koskevat tiedot kävisivät niistä nykyistä selkeämmin ja kattavammin ilmi.

Kunnanvaltuuston tulisi päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Hallintosääntöön tulisi sisällyttää sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvä tehtävien ja vastuun jako kunnassa. Kunnanhallituksella olisi velvollisuus vuosittain toimintakertomuksessa raportoida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilintarkastajien tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi velvollisuus tarkastaa myös, onko sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetty kunnassa ja kuntakonsernissa asianmukaisesti. Kaikki edellä mainitut

muutokset koskisivat myös kuntayhtymiä. Lisäksi kunnallista liikelaitosta koskeviin johtokuntaa, johtajaa ja toimintakertomusta koskeviin säännöksiin tehtäisiin vastaavat muutokset.

Rahoituslaskelman antaman informaation nykyistä paremmaksi hyödyntämiseksi kunnan päätöksenteossa tilinpäätöstä koskevaan säännökseen lisättäisiin nimenomainen maininta siitä, että tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot myös kunnan rahoituksesta. Lakiin lisättäisiin myös velvollisuus esittää toimintakertomuksessa kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvänä olennaisena asiana arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä. Tämä parantaisi kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksestä saatavaa informaatiota. Kunnallisen liikelaitoksen tulisi antaa vastaava arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä omassa toimintakertomuksessaan.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tilintarkastajan toimikautta koskevaa sääntelyä

siten, että tilintarkastaja voidaan valita valtuuston toimikaudesta riippumattomaksi ajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi vuodeksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2012. Tilintarkastajien toimikautta koskevia uusia säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran valittaessa uusia tilintarkastajia valtuus-

tokaudelle 2009—2012 valittujen tilintarkastajien tilalle. Toimintakertomusta sekä tilinpäätöstä koskevia uusia säännöksiä tulisi soveltaa ensimmäisen kerran tilikaudelta 2013 tehtävään tilinpäätökseen. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulisi järjestää ehdotettujen säännösten mukaisesti vuoden 2014 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Ehdotetulla lailla kuntalakiin lisätään säännökset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan rakenteista kunnassa ja kuntakonsernissa. Lisäksi tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä täydennetään siten, että tilinpäätöksessä hyödynnetään nykyistä enemmän rahoituslaskelman antamaa tietoa ja toimintakertomuksessa esitetään kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvänä olennaisena asiana myös arvio todennäköisestä kehityksestä. Lainmuutosten tarkoituksena on antaa kunnan päätöksentekijöille nykyistä paremmat ja havainnollisemmat tiedot kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä sekä parantaa heidän mahdollisuuttaan vaikuttaa taloudenhoidon kestävyYTEEN.

Edellä mainitun lisäksi tilintarkastajien toimikautta koskevaa säännöstä muutetaan siten, ettei

toimikausi ole enää sidottu valtuustokauteen. Tällä joustavoitetaan sääntelyä ja pyritään ehkäisemään tilintarkastusta koskevien kilpailutusten ruuhkautuminen valtuustokausien vaihteeseen.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenivistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 10 päivänä toukokuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jussi Halla-aho /ps
vpj. Maarit Feldt-Ranta /sd
jäs. Heikki Autto /kok
Rakel Hiltunen /sd
Reijo Hongisto /ps
Mika Kari /sd

Elsi Katainen /kesk
Markus Lohi /kesk
Outi Mäkelä /kok
Markku Mäntymaa /kok
vjäs. Antti Rantakangas /kesk
Pauliina Viitamies /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne.